

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין מחלבות יטבתה ע"ש אורי חורזו ז"ל בע"מ לבין מחלבות

אביב נתיבות בע"מ

1. פתח דבר

ביום 6 באוקטובר 2002 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסכם בין מחלבות יטבתה ע"ש אורי חורזו ז"ל בע"מ (להלן: "יטבתה") לבין מחלבות אביב נתיבות בע"מ (להלן: "אביב") בדבר ייצור מוצרי חלב נושאי כשרות מהודרת, תחת מותג יטבתה, על ידי אביב.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסכם

יטבתה היא חברה פרטית העוסקת בייצור ושיווק חלב ומוצרי. יטבתה מצויה בהחזקתם המשותפת של קיבוץ יטבתה ושל חברת שטראוס-עלית בע"מ.

אביב היא חברה פרטית העוסקת בייצור מוצרי חלב בעלי כשרות מהודרת לשוק המוסדי.

על פי ההסכם בין יטבתה לאביב, אביב תייצר עבור יטבתה, תחת המותג "יטבתה", מוצרי חלב בעלי הכשר הרב לנדא, בהתאם לאריזות, רכיבים ומתכונים שיימסרו לה על ידי יטבתה. לשם כך יטבתה תסייע לאביב, באמצעות מתן הלוואה, בהקמתו של קו ייצור מיוחד. כמו כן, יטבתה תשתתף בעלויות ההרצה של הקמת קו הייצור החדש, בעלות של עד מיליון ש"ח. ההסכם נקבע לתקופה של שבע שנים, עם אפשרות הערכה לחמש שנים נוספות. יצויין, כי במסגרת ההסכם אף ניתנה ליטבתה אופציה לחמש שנים לרכישת 50% מהשליטה באביב.

ההסכם בין הצדדים מאפשר לאביב להמשיך בייצורם והפצתם של מוצרי החלב אשר ייצרה עובר להסכם. יחד עם זאת, ההסכם אוסר על אביב, במהלך תקופת ההסכם ומהלך שלוש שנים ממועד סיומו, לייצר או להפיץ מוצרי חלב אשר, בהסתמך על ידע שתמסור יטבתה לאביב, יתחרו באותם מוצרי יטבתה שתייצר אביב עבור יטבתה. בגין כבילה זו ביקשו הצדדים את הפטור דנן.

3. השפעת ההסכם על התחרות

מוצרי חלב מתוצרת יטבתה, כמו גם מתוצרת שטראוס המחזיקה בה, משווקים בעיקר לשוק הקמעונאי. למוצרי חלב אלה לא הייתה כשרות מהודרת עד כה, ולמעשה, ההסכם בין יטבתה לבין אביב נועד לאפשר ליטבתה לחדור אף לפלח השוק של צרכני הכשרות המהודרת.

אביב, עד להסכם דנן, ייצרה מוצרי חלב בהכשר בד"צ שארית ישראל ושיווקה את רוב רובה של תוצרתה לשוק המוסדי, היינו: למפעלי מזון, בתי מאפה ומוסדות שונים, הזקוקים למוצרי חלב בעלי הכשר מהודר. נתח השוק של אביב באספקה לשוק הקמעונאי, בו מתמקדת יטבתה, הוא כמעט אפסי.

למתחריה של יטבתה (ושל שטראוס): תנובה, טרה ומחלבות גד, קיים הכשר מהודר, ועד כה היתה יטבתה נטולת אמצעים להתמודד עימם במקטע שוק זה. החבירה נשוא הבקשה, בין אביב ליטבתה, תאפשר ליטבתה לנצל את המותג שלה ואת מערך השיווק שלה לשם החדרת מותג נוסף, בעל הכשר מהודר, לשוק הקמעונאי, ובכך להגדיל את התחרות בפלח שוק זה. כדי לאפשר את ביצועו של ההסכם בין יטבתה לאביב ולהשיג תוצאה פרו-תחרותית זו, נחוצה ליטבתה ערובה, כי בתום השקעתה בהקמת קו ייצור חדש אצל מחלבות אביב והרצתו, ולאחר מסירת סודות מסחריים לאביב, לא תוכל אביב לנצל השקעה זו של יטבתה על מנת להתחרות בה במוצריה שלה (להבדיל מהמוצרים המיוצרים כיום על ידי אביב) בתקופת ההסכם או זמן סביר לאחר סיומו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרום

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, א' כסלו תשס"ג

6 בנובמבר 2002